

Inuusuttut ilinniarnert suliffeqarnerallu

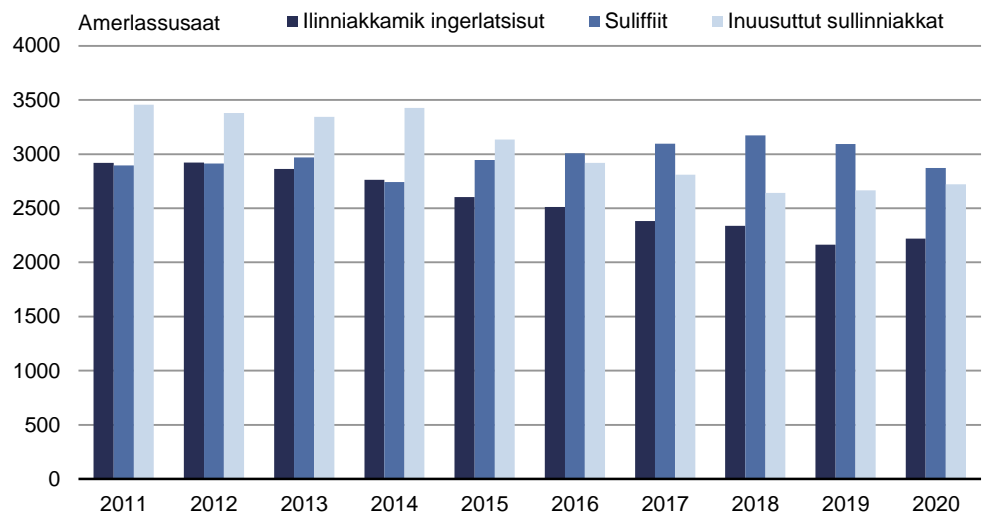
Ilinniartitaaneq
28. januaari 2022

2020-mi inuusuttut ilinniarnert suliffeqarnerallu

2020-p naanerani Kalaallit Nunaanni inuusuttut 16-it 25-llu akornanni ukiullit 5.090-it imaluunniit 65 pct.-ii ilinniarnert suliffeqarfinnulluunniit atassuteqarput. Taakkunannga 28 pct.-it ilinniakkamik ingerlatsipput, 37 pct.-iilu suliffeqarlutik.

2020-mi inuusuttut ilinniakkamik ingerlatsinngitsut suliffeqanngitsulluunniit 35 pct.-inik annertussuseqarput. 2014-imiilli annertussusaat 3 procentpointinik appariarsimavoq. Piffissamilu pineqartumi inuusuttut suliffillit 7 procentpointinik qaffariarsimasut, ilinniakkamik ingerlatsisut 3 procentpointinik appariarsimapput.

Titartagaq 1. Inuusuttut 16-it 25-llu akornanni ukiullit nalunaarsorsimanerat malillugu, 2011-2020



Najoqqutaq: Naatsorsueqqissaartarfik – kisisisaataasivimmi kisisisit takukkit (<https://bank.stat.gl/UDNUMG3>).

Nalunaarut: Tabelimi inuusuttut Kalaallit Nunaata avataani efterskolertut ilinniakkamillu ingerlatsisut ilanngunneqarput.

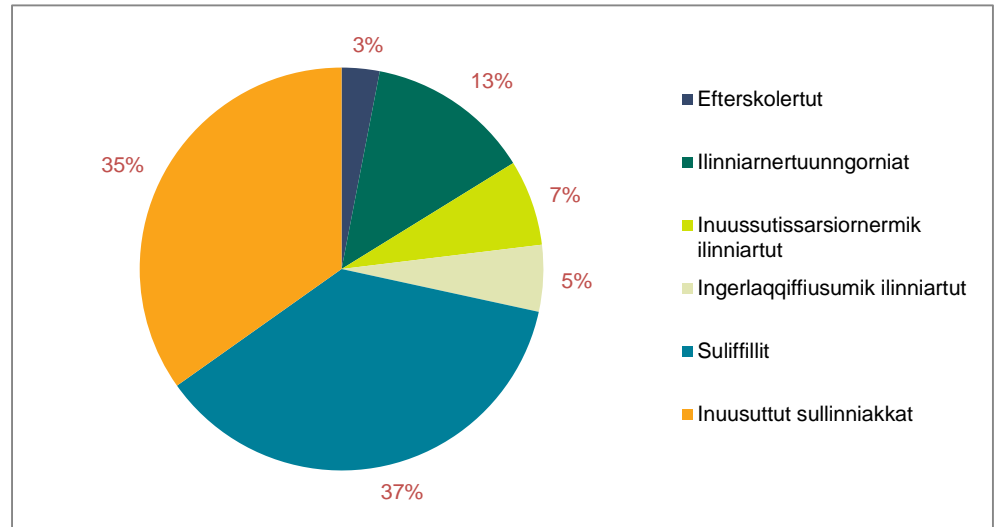
Inuusuttut sullinniakkat

Saqqummersitami matumani Kalaallit Nunaanni inuusuttut suliffeqarnerat ilinniarnertullu sammeneqarpoq. Inuusuttut ilinniakkamik ingerlatsinngitsut imaluunniit suliffeqanngitsut inuusuttunik sullinniakkanik taaneqarput.

Inuusuttuni sullinniakkani pineqarput inuusuttut suliffeqanngitsut aammalu suliffissarsiortutut nalunaarsorsimanngitsut. Periaatsimut immikkoortumi nassuiaat malillugu inuusuttut ilinniakkamik ingerlatsisutut nalunaarsorsimasut, Ilinniagaqarnersiuteqartitsivimmili nalunaarsorsimanngitsut, inuusuttunut sullinniakkanut ilanngunneqarput.

2020-mi innuttaasut akornanni inuusuttut 7.810-t ataani takutinneqarput. Inuusuttut ilinniakkamik ingerlatsisut saniatigullu suliffillit ilinniakkamik ingerlatsisutuinnaq nalunaarsorneqarput. Ilinniakkamillu ingerlatsisut efterskolernermut, inuusuttunut ilinniartinnut ingerlariaqqiffiusumillu ilinniarnermut immikkoortiterneqarput.

Titartagaq 2. 2020-mi inuusuttunut 16-it 25-llu akornanni ukiulinnut nalunaarsuutit



Najoqqutaq: Naatsorsueqqissaartarfik – kisitsisaataasivimmi kisitsisit takukkit (<https://bank.stat.gl/UDNUMG3>).

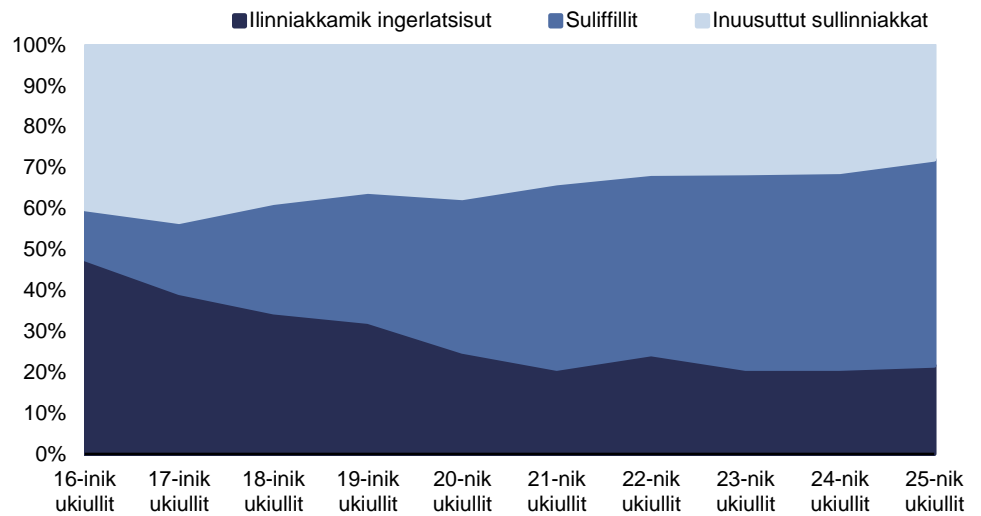
Inuusuttuni sullinniakkani inuusuttuaqqat amerlanerusut

2020-mi ilinniakkamik ingerlatsisut annertussusaat ukioqqortusiartorneq malillugu appariarput. 16-iniit 18-inut ukiullit 40 pct.-ii ilinniartuusut 25-nik ukiullit 22 pct.-ii ilinniartuupput.

Suliffillit annertussusaat ukioqqortusiartorneq malillugu qaffalaarsimapput. 16-iniit 18-inut ukiullit akornanni 19 pct.-it suliffeqarput, 25-nilli ukiullit affaata missai suliffeqarlutik.

Inuusuttunilu sullinniakkani pineqartut annertussusaat ukioqqortusiartorneq malillugu aamma appariarput. 2020-p naanerani 16-iniit 18-inut ukiullit akornanni 41 pct.-it suliffeqaratillu ilinniakkamik ingerlatsinngillat, 25-llu ukiullit akornanni 28 pct.-iullutik.

Titartagaq 3. 2020-mi inuusuttut 16-it 25-llu akornanni ukiullit, ukiut nalunaarsugaanerlu malillugit

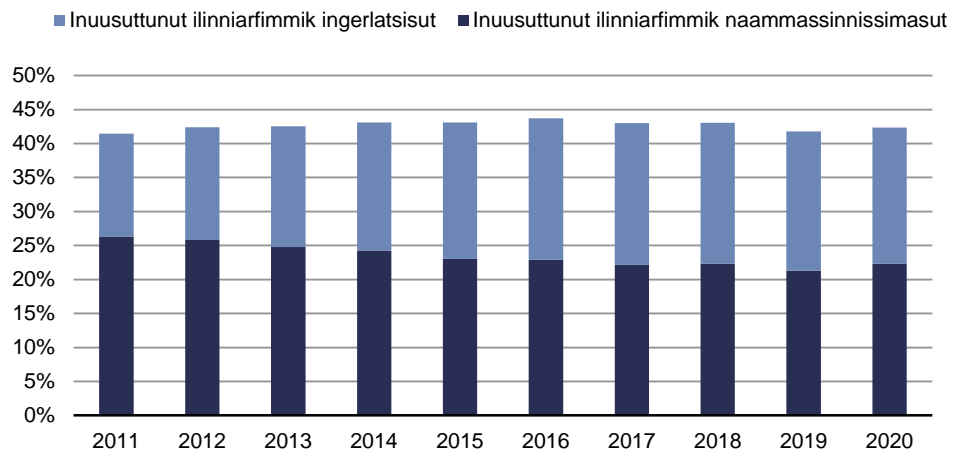


Najoqqutaq: Naatsorsueqqissaartarfik – kisitsisaataasivimmi kisitsisit takukkit (<https://bank.stat.gl/UDNUMG3>).

Inuusuttunut ilinniarfimmil ilinniarsimasut annertussusaat

2020-mi inuusuttut 16-it 25-llu akornanni ukiullit 42 pct.-ii ilinniakkamik ingerlatsippot imaluunniit inuusuttunut ilinniarfimmik naammassinnissimalutik.

Titartagaq 4. Inuusuttut 16-it 25-llu akornanni ukiullit inuusuttunut ilinniarfimmik naammassinnissimasut ingerlatsisulluunniit annertussusaat, 2011-2020



Najoqqutaq: Naatsorsueqqissaartarfik – kisitsisaataasivimmi kisitsisit takukkit (<https://bank.stat.gl/UDNUMG3>).

Nalunaarut: Ilinniakkamik ingerlatsisuni ilinniartut siornatigut inuusuttunut ilinniarfimmik naammassinnissimangitsut kisimik pineqarput.

Inuusuttut sullinniakkat 12-inik ukioqarnermi najugarisaat

Nuna tamakkerlugu agguaqatigiissitsinermut 35 pct.-iusumut naleqqiullugu Nanortalimmi, Kangaatsiaani, Upernavimmi, Qaanaami Tasiilamilu inuusuttut 40 pct.-init annertunerusut inuusuttuni sullinniakkani nalunaarsorsimapput. Ittoqqortoormiini inuusuttut sullinniakkat 2016-imi 53 pct.-iniit 2020-mi 33 pct.-inut annikilleriarsimapput.

Tabel 1. Inuusuttut sullinniakkat agguaqatigiissinneri, 12-inik ukioqarnermi najugarisaat malillugit; 2015-2020

	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Nanortalik	41	40	36	40	38	44
Qaqortoq	36	34	33	26	34	30
Narsaq	36	34	34	32	36	34
Paamiut	41	42	34	37	37	38
Nuuk	30	28	27	26	28	28
Maniitsoq	33	27	30	29	30	33
Sisimiut	31	30	32	32	28	29
Kangaatsiaq	45	38	41	46	36	41
Aasiaat	28	31	26	28	34	34
Qasigiannugit	33	30	30	31	32	30
Ilulissat	35	32	32	34	31	34
Qeqertarsuaq	31	34	23	21	34	37
Uummannaq	35	40	32	32	33	34
Upernavik	48	50	50	44	44	48
Qaanaaq	44	52	49	46	49	59
Tasiilaq	53	47	56	46	50	52
Ittoqqortoormiit	52	53	44	36	31	33
Kalaallit Nunaata avataani	29	31	29	26	33	31
Agguaqatigiissillugu	36	35	34	32	34	35

Najoqqutaq: Naatsorsueqqissaartarfik – kisitsisaataasivimmi kisitsisit takukkit (<https://bank.stat.gl/UDNUMG4>).

Nalunaarut: Kisitsisit **ersarinnerusunik** nalunaaqtsersimasut tassaapput nuna tamakkerlugu agguaqatigiissitsinermiit qaffasinnerusut.

Eqikkaaneq

Tabel 2. Inuusuttut 16-it 25-llu akornanni ukiullit nalunaarsugaanerit malillugit, 2015-2020

	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Efterskolertut	316	355	352	357	280	237
Ilinniarnertuunngorniat	1175	1092	1038	1006	959	1027
Inuusutissarsionermik ilinniartut	601	585	576	548	518	538
Ingerlariaqqiffiusumik ilinniartut	512	480	417	428	406	417
Suliffillit	2946	3007	3097	3174	3094	2871
Inuusuttut sullinniakkat	3133	2918	2809	2642	2664	2720
Katillugit	8.683	8.437	8.289	8.155	7.921	7.810

Najoqqutaq: Naatsorsueqqissaartarfik – kisitsisaataasivimmi kisitsisit takukkit (<https://bank.stat.gl/UDNUMG3>).

Tabel 3. Inuusuttut 16-it 25-llu akornanni ukiullit ukiui nalunaarsugaanerilu malillugit, 2020

Ukiut	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25
Efterskolertut	196	39	2	-	-	-	-	-	-	-
Ilinniarnertuunngorniat	141	217	229	199	89	39	40	26	23	24
Inuusutissarsionermik ilinniartut	10	30	41	42	61	67	77	66	69	75
Ingerlariaqqiffiusumik ilinniartut			1	6	28	47	76	91	80	88
Suliffillit	89	126	211	243	267	333	349	420	397	436
Inuusuttut sullinniakkat	292	314	304	274	266	248	249	275	256	242
Katillugit	728	726	788	764	711	734	791	878	825	865

Najoqqutaq: Naatsorsueqqissaartarfik – kisitsisaataasivimmi kisitsisit takukkit (<https://bank.stat.gl/UDNUMG3>).

Tabel 4. Inuusuttut sullinniakkat Majoriami ingerlatsisut

	2016	2017	2018	2019	2020
Majoriami ingerlatsisut	455	374	336	292	324
Majoriami ingerlatsinngitsut	2.463	2.435	2.306	2.372	2.396
Inuusuttut sullinniakkat katillugit	2.918	2.809	2.642	2.664	2.720

Najoqqutaq: Naatsorsueqqissaartarfik – kisitsisaataasivimmi kisitsisit takukkit (<https://bank.stat.gl/UDNUMG6>).

Nalunaarut: Majoriami ingerlatsisut ilinniagaqarnersiutillit nalunaarsuutaannit naatsorsuutit. Atuartut ilinniagaqarnersiuteqanngitsut ilanngunneqanngillat.

Periaaseq

Saqqummersitami matumani inuusuttut suliffeqarnerat ilinniarnerrallu sammineqarpoq.

Nalunaarsuutit tunngaviusut

Kisitsisitigut paasissutissani suliarineqartuni matumani nalunaarsuiffiit atorineqartut tassaapput:

- Naatsorsueqqissaartarfiup innuttaasunut nalunaarsuiffia (1. januaari aallarnerfigalugu).
- Ilinniartitaanermut Naalakkersuisoqarfiup aammalu Oqaatsinik Pikkorissarfiup Kalaallit Nunaanni Qallunaat Nunaannilu efterskolini atuartunik nalunaarsuiffii.
- Ilinniagaqarnersiuteqartitsiviup (USF-ip) nalunaarsuiffia.
- Naatsorsueqqissaartarfiup suliffilinnut nalunaarsuiffia (novembarimi naatsorsukkat).
- Naatsorsueqqissaartarfiup ilinniakkanut naammassineqarsimasunut qaffasinnerpaanut nalunaarsuiffia.
- Namminersorlutik Oqartussat kommunillu pisortani ataatsimut akissarsialeriffiat.

Periaaseq

Qulaani paasissutissanik ataatsimoortitsinermi innuttaasunut ataasiakkaanut kisitsisitigut paasissutissanut nalunaarsuiffimmik pilersitsisoqarpoq, ukiup naalernerani paasissutissanik ataani pineqartunik imaqartumik:

- Ukiut aamma suaiaassuseq.
- Najugaq aammalu pineqartup ukiumi 12-inik ukioqalerfiani ukiup naanerani najugarisaa.
- Ilinniakkamik ingerlatsineq imaluunniit suliffeqarneq.
- Ilinniagaq naammassineqarsimasoq qaffasinnerpaaq.

Misissukkat amerlassusaat

Ukiumi kisitsiviusumi naatsorsuutini pineqarput ukiup naalernerani 16-it 25-illu akornanni ukiullit aammalu tunngavilersuutini ataani taaneqartunik naammassinnissimasut:

Ukiup aallartinnerani naanerani Kalaallit Nunaanni inunnik nalunaarsuiffimmi (najugaqavissutut) allassimaneq.

Ukiup naalernerani Kalaallit Nunaanni inunnut nalunaarsuiffimmi nalunaarsorsimaneq aammalu ukiup kisitsiviusup ingerlanerani Kalaallit Nunaata avataani efterskolimik ilinniakkamilluunniit ingerlatsisimalluni naammassinnissimaneq imaluunniit unitsitsisimaneq.

Ukiup naalernerani Kalaallit Nunaanni inunnut nalunaarsuiffimmi nalunaarsorsimanninneq kisiannili ukiumi kisitsiviusumi qaammat decembarimi Kalaallit Nunaanni imaluunniit Kalaallit Nunaata avataani efterskolimik ilinniakkamilluunniit meeqqat atuarfiannit qaffasinnerusumik ingerlataqartutut nalunaarsorsimaneq.

Najugaq

Najukkanut paasissutissani inunnik nalunaarsuisarfimmi najugaq aallaavigineqarpoq. Ilinniarfinni Kalaallit Nunaanniittuni nalunaarsorsimasut inunnullu nalunaarsuisarfimmi nalunaarsorsimangitsut ukiup kisitsiviusup tulliani najugaat atorineqarput. Aammattaaq ukiumi qaangiuttumi qaninnermi najugaq nalunaarsorneqarsimasoq atorineqarpoq. Ilinniakkanik ingerlatsisut ataasiakkaat Naatsorsueqqissaartarfiup inunnut nalunaarsuisarfiani allassimangillat, taakkununga ilinniarfiup adressia atorineqarpoq.

Nunani allani ilinniarfinni nalunaarsorsimasut nunami allami najugaqartutut taaneqarput, Kalaallit Nunaanni innuttaasunut nalunaarsuisarfimmi nalunaarsorsimanagerat apeqqutaatinnagu.

Ukiuni pineqartuni najugarisap atuutsinneqartup saniatigut aammalu ukiumi 12-inik ukioqalerfiup naanerani najugarisimasaq nalunaarsorneqarpoq. 12-inik ukioqarlutik inuit nalunaarsuiffianni nalunaarsorneqarsimangitsut Kalaallit Nunaata avataani najugaqartutut nalunaarsorneqarput.

Ivittuuni najugallit Nuummi najugalittut nalunaarsorneqarput.

Ilinniarnermut suliffeqarnermulluunniit killiffiit

Inuusuttut ukiumi kisitsiviusumi qaammat decembarimi ilinniakkamik ingerlatsisutut suliffeqartutulluunniit (novembarimi) imaluunniit ilinniakkamik ingerlatsinngitsutut suliffeqanngitsutullu nalunaarsorneqarput. Nalunaarsuinerillu pingaarnersiorneqarput, ilinniakkamik ingerlatsisoq suliffeqartorlu taamaallaat ilinniakkamik ingerlatsisutut naatsorsorneqarpoq.

Efterskolinik ilinniakkanillu ingerlatsisut tassaapput Naatsorseqqissaartarfiup ilinniartitaanermut nalunaarsuiffiani nalunaarsorsimasut. Efterskolernerit eqqaassanngikkaanni ingerlatsinerit inuusuttunut qaffassarluni ilinniarfinningaanniit qummullu qaffasissusillit taamaallaat nalunaarsorneqarput (ISCED-ni qaffasissuseq 3 qummullu).

Inuusuttut ilinniakkanik ingerlatsinatillu suliffeqanngitsut inuusuttunik sullinniakkanik taaneqarput. Inuusuttut sullinniakkat tassaapput inuusuttut suliffeqanngitsut aammalu inuusuttut suliffissarsiunngitsut. Inuusuttunut sullinniakkanut ilaasinnaapput 16-inik ukioqalereersimallutik meeqqat atuariannik naammassinnissimasut aammalu piginnaanngorsarluni ilinniarnernik ingerlatsisut, assersuutigalugu Majoriami (ISCED-ni qaffasissuseq 2). Taamatuttaaq inuusuttuni sullinniakkani ilaasinnaapput ilinniakkanik ingerlatsisut kisiannili Ilinniagaqarnersiuteqartitsivimmi nalunaarsorneqarsimannngitsut.

Inuusuttut sullinniakkat Majoriami akuerisaasimasut annertussusaat immikut kisitsisitigut paasissutissiarineqarput. Tassani ilinniagaqarnersiutillit, assersuutigalugu Majoriami FA-mik ukiumik ataatsimik sivisussuseqartumi atuartut ilinniagaqarnersiuteqarsinnaatitaasullu nalunaarsuutaat tunngavigineqarput. Atuartullu qaammat decembarimi ilinniagaqarnersiutilittut nalunaarsorsimannngitsut ilanngunneqanngillat.

Ilinniagaq naammassisimasaq qaffasinnerpaaq

Inuusuttunut misissukkani ilaasunut tamanut ukiup kisitsiviusup pineqartup naanerani ilinniagaq naammassisimasaq qaffasinnerpaaq nalunaarsorneqarpoq. Piginnaanngorsarluni ilinniarfiit saniatigut ilinniarnertuunngorniarfiit ilinniakkanut naammassineqarsimasunut ilaatinneqarput.

Pineqartut ilinniakkanut naammassisimasanut qaffasinnerpaanut atassuserneqarput, aammalu ilinniarnertuunngorniarfinnut, inuusutissarsiornermik ilinniarfinnut, ingerlariaqqiffiusumik ilinniarfinnut ilinniagaqarsimannngitsunulluunniit agguataarneqarlutik. Ilinniartitaanermut Naalakkersuisoqarfimmik isumaqatigiissuteqarneq malillugu angusanik qaffassaalluni pikkorisarnerit ilinniakkatut qaffasinnerpaatut naammassineqarsimasut ilinniarnertuunngorniarfiit ataannut inissinneqarput. Angusanik qaffassaalluni pikkorisarnerit ISCED2011-mi qaffasissuseq 4-rimi inissisimapput, tigusaanissamullu piumasagaataavoq ilinniarnertuunngorniarfimmik naammassinnissimanissaq.

Naatsorsueqqissaartarfiup ilinniakkanut qaffasinnerpaanut nalunaarsuisarfia Kalaallit Nunaanni najugaqartunik taamaallaat imaqarpoq. Taamaattumik misissukkat qaffasinnerpaamik ilinniagarisimasaannut, Naatsorsueqqissaartarfiup inunnik nalunaarsuisarfiani piffissami pineqartumi qaninnermi, nalunaarsugaasimanerit atorineqarput. Kalaallit Nunaatalu avataani piffissami sivi-

suumi ilinniakkamik ingerlataqarsimasut kisitsisitigut paasissutissani matumani saqqummiunneqartunit ilinniagaat qaffasinnerusinnaapput.

Nalunaarsuutinit siullernit allannguutit

Ilinniagaqarnersiuteqartitsiviup nalunaarsuisarfia nalunaarsuisarfiuvoq atavartumik, aammattaaq ukiumi siuliini naqiteriikkanik, naqqiinernik ingerlat-siviusoq. Kisitsisitigut paasissutissani matumani nalunaarsuutit najoqquta-rineqartut allanngorput, Naatsorsueqqissaartarfiup saqqummersitaanut kin-gullernut ilinniakkanut qaffasinnerpaanut naammassineqarsimasunut inger-lanneqartunullu najoqqutarineqartut paasissutissat assigiit atuutsinneqaler-lutik.

Ilisamaatinut nassuiaatit
... Paasissutissat pigineqanngillat
.. Paasissutissat tatiginanngitsut ilisarinnilersitsisinnaasulluunniit
. Kisitsisitaqarsinnaanngitsut
0 Affaanit mikinerusut
- Nul
* Kisitsisaagallartut imaluunniit missingersuut

Saaffiginniffissaq
Samo Nielsen
E-mail: snie@stat.gl

Ilinniartitaaneq

Naatsorsueqqissaartarfik
Postboks 1025 · 3900 Nuuk
Oqar.: +299 34 57 70 · Fax: +299 34 57 90
www.stat.gl · e-mail: stat@stat.gl

